

Fotografie na této výstavě dokumentují atmosféru soudobé Opavy. Jsou součástí jediné sbírky, za jejíž poskytnutí děkujeme Dušanu Jatelovi.

„Předkládám Vám soubor fotografií, který vytvořil můj otec, František Jatel, vášnivý fotograf. Srpen 1968 táta prožil velmi intenzivně a svými snímky podal velmi cenné autentické svědectví o společenské atmosféře, která ovládla tehdejší Opavu.

Fotografie, které vidíte, byly dlouho ukryty na půdě našeho domu. Já sám jsem o jejich existenci nevěděl, neboť se skrývaly v krabici od bonboniéry značky Maryša.

Moc si této sbírky vážím. Jednak jako památky na otce, ale také jako unikátního historického dokumentu. Jsou zde zachyceny jednotlivé opavské ulice tak, jak je Opavané, ve snaze vyjádřit protest proti okupaci, vyzdobili. Těší mě, že i přes tragiku osudových okamžiků si zachovali velmi originální smysl pro humor.

Zvu Vás tedy k nahlédnutí do nepřiliš vzdálené minulosti. Pamětníkům nechť je podnětem ke vzpomínkám a zamyšlením. Těm mladším možností lépe poznat, pochopit a třeba se i poučit.“

Dušan Jatel

Sławomir Chrystow (Polsko)

Slezské pověsti (grafika)

Sławomir Chrystow se narodil ve Varně v Bulharsku 23. října 1976. V letech 1996 - 2001 studoval na Fakultě grafiky Akademie krásných umění v Krakově, absolvoval diplomovou práci v kabinetu dřevorytu prof. Zbigniewa Lutomského. Je členem Svazu polských výtvarných umělců, věnuje se grafice a kresbě. V letech 2003 a 2005 byl oceněn v soutěži Svazu polských výtvarných umělců „Grafika měsíce“, v roce 2005 získal Tvůrčí stipendium Města Krakova. Vystavoval v Centru moderního umění ve Varně (1997), v Galerii Svazu polských výtvarných umělců Sukiennice v Krakově (2003), Historickém muzeu v Katovicích (2003) či Galerii Nautilus v Krakově (2008).

středa 17. září v 17.00 h.

Minoritský klášter - gotická síň

Tibet - tajemství červené krabičky

Buchty a loutky

Námět: Petr Sís

Režie: Radek Beran a Buchty a loutky

Výprava: Robert Smolík

Hudba: Tomáš Procházka

Hrají: Kristina Maděričová / Zuzana

Bruknerová, Tomáš Procházka

/ Lukáš Valiska, Radek Beran /

Marek Bečka, Vít Brukner

„Teď vím, že pro mě je červená krabička Tibet. Je to Tibet, v němž jsem nikdy nebyl, a možná i Tibet, který nikdy neexistoval – daleká země, o které jsem poprvé slyšel jako malé dítě, když se tam otec ztratil. Ztratil se na čtrnáct měsíců, anebo to bylo déle? Malé děti počítají čas úplně jinak než dospělí.“

Chtěl jsem ho mít zpátky a po dlouhé době se skutečně vrátil a vyprávěl mi příběhy, kvůli nimž jsem měl celý život nutkání hledat „Tibet“. Až nyní, když jsem ho

navštívil prostřednictvím tátova deníku, si uvědomuji, že jsem si neměl přát, aby se vrátil. A vrátil se docela? Není pořád šťastný a mladý někde v Tibetu?“

Petr Sís

Představení souboru Buchty a loutky vzniklo na základě stejnojmenné knihy Petra Síse. Dojemný příběh táty

a syna líčí, jak velké může být stýskání mužských srdcí a jak

krutý může být svět, vzdálený pár hodin cesty letadlem... Kruhová scéna

se odráží v zrcadle, mění se v kruh mandaly,

v kouzelné, neustále se proměňující kolo života. Realita působí neskutečně, záranky jsou běžnou součástí malého tibetského vesmíru. V Tibetu se totiž ze všeho může stát pouhý ornament v mandale.

středa 17. září ve 20.00 h.

Loutkové divadlo

Mýty o králi a rytířích stolu aneb Svatého ve filmu

Artušovi kulatého Hledání grálu

(kinolektorát)

Před vystoupením divadla Buchtý neboli Artuš můžeme prostřednictvím způsobem zpracovávaly legendu a rytířích kulatého stolu, podhalit těchto mýtů, které v minulosti díla, literaturu i filmy. ukázky z pozoruhodných jednoho z nejkrásnějších evropských mýtů - hollywoodská a jeho družina (1967), Lancelot od Bressona, Perceval galský (1978), Boormana, Monty Python a Svatý režiséra Terryho Gilliama Artuš, král minulý a budoucí

a loutky s představením Artuš několika filmů, které různým roůšku tajemství a mnohoznačností tolik inspirovaly výtvarná Společně se podíváme na filmových verzí a nejinspirativnějších muzikálová verze Král Artuš jezera (1974) režiséra Roberta Excalibur (1981) režiséra Johna grál (1975), Král rybář (1991) či dokument BBC (2006). Petr Rotrekl

čtvrtek 18. září v 17.30 h.

Refektář DU

čtvrtek 18. září v 10.00 h.
- představení pro střední školy

čtvrtek 18. září v 20.00 h.
Loutkové divadlo

Zpracování artušovské látky je nespočet.
Inscenace Buchet a loutek vychází
z nejslavnější variace tohoto tématu
– z díla Sira Thomase Maloryho Artušova
smrt pocházející z druhé poloviny 15. století.

Buchty a loutky

Artuš neboli Artuš

Legenda, v níž vystupují rytíři kulatého stolu, kouzelník Merlin, královna Guinevere a král Artuš, třímající kouzelný meč Excalibur, se stala nedílnou součástí dějin britského impéria. Postavy artušovských pověstí jsou v podání Buchet a loutek velké i malé, všední i nadživotní, prokreslené i zkreslené. Inscenace se snaží nejen ve zkratce převyprávět celou legendu, ale také proniknout k metafyzické rovině tohoto příběhu.

Režie: Marek Bečka a Buchty a loutky • dramaturgická spolupráce: Kateřina Schwarzová
Výprava: Robert Smolík • hudba: DJ Federsel nebo DJ Schierl

Hrají: Zuzana Bruknerová, Tomáš Procházka / Lukáš Vališka,
Radek Beran / Vít Brukner, Kristína Maděričová / Marek Bečka

Buchty a loutky nebojácně usedly za kulatý stůl po bok mnoha dalším, kteří se v minulosti inspirovali artušovskou látkou. V jejich inscenaci se objeví všechny známé postavy spojené s artušovskou legendou – král Artuš, rytíř Lancelot, královna Guinevere, kouzelník Merlin a rytíři kulatého stolu. Na kruhové scéně se setkávají loutky rozmanitých velikostí, jakoby každá patřila jinému času, jedna do mýtu a druhá blíže skutečnosti. Nestejné měřítko představuje elegantní loutkářské řešení nesouměřitelnosti mytického a historického času.

Soubor Buchty a loutky vznikl v roce 1991. Toto nezávislé alternativní loutkové divadlo hraje pro děti i dospělé a účastní se mnoha projektů v oblasti netradičního divadla, filmu i výtvarného umění. Pro divadelní poetiku Buchet a loutek je typická záměrná neuspořádanost a chaotičnost. Klasické tituly i autorskou tvorbu zpracovávají s nadhledem a osobitým humorem. Cíleně zlehčují vážná či patetická témata, nebojí se velkých slov ani gest, parodují notoricky známé motivy z knih nebo filmů a kladou důraz na výtvarnou stránku inscenace.

Pravdivá a úplná historie krále Artuše a rytířů kulatého stolu

Studentský magazín Postřeh
Richard Vacula – hudební část
Pavel Kotrba – literární část

V letech 2006 a 2007 se uskutečnily interní soutěže o nejlepší tematickou povídku The Story 2006 a The Story 2007.

1. ledna 2008 šéfredaktor poezie Pavel Kotrba vyhlásil básnickou soutěž Ars Polyri a otevřel ji všem, aniž by byli autory magazínu. V porotě zasedli lidé, kteří již byli ve světě poezie zblhlí – básník David Bátor, jeho bratr Milan studující český jazyk a literaturu na

Studentský magazín Postřeh (www.postreh.com) od svého vzniku sdružuje převážně mladé lidi, kteří nenahližejí pasivně ke kulturním aktivitám, ale snaží se vlastní kreativitou obohatit své okolí. Jeho domovem není pouze internetová adresa, ale

Literárně-hudební večer mladých hudebníků a básníků

rovněž celá řada veřejnosti přístupných akcí, mezi něž se řadí také literárně-hudební večer v rámci festivalu Bezručova Opava.

Ostravské univerzitě a dva členové nejstaršího literárního serveru v Česku - Jiří Horta a Ladislav Jeník. Se vznikem soutěže přišel nápad na vydání prvních sborníků poezie a prózy autorů studentského magazínu Postřeh. Ve sborníku poezie, který nese jméno soutěže (Ars Polyri), dostali prostor vítězové této soutěže. Zbytek dotváří redaktorský výběr poezie, která vyšla v Postřehu v letech 2006 a 2007.

Vedle studentů v magazínu Postřeh publikují i významné osobnosti české literární scény, např. Jiří Stránský a Jiří Dědeček. Od roku 2006 se pod hlavičkou magazínu Postřeh pravidelně konají literárně-hudební večery, hudební a literární soutěže.

pátek 19. září v 18.00 h. - minoritský klášter

pátek 19. září v 18.00 h. - minoritský klášter

Na stejném základu je vystaven i návrh sborníku pro prózu. Ta je vybrána šéfredaktorkou prózy Renatou Vlčkovou, a to za stejné období 2006-2007. Tyto publikace stojící především na dílech studentů budou poprvé představeny na tomto literárně-hudebním večeru.

„Nezávislá hudební tvorba připomíná cyklistu, který se na rozdíl od rychlých vozů dostane i do míst, kam nevede široká silnice, kde není elektrická přípojka pro nasvícení reklamního panelu. Je svobodná, nezvyklá, mnohdy jedinečná.“

Projektem, který propojuje poezii s hudbou, je Gramodeska - skladatelská soutěž mladých autorů hudby, financovaná z programu Make a Connection a příspěvku statutárního města Opava. V letošním roce probíhá druhý ročník soutěže – Gramodeska 2008. Právě její účastníci, mladí skladatelé rozličných hudebních žánrů, budou mít na literárně-hudebním večeru největší prostor.

Soutěž byla vyhlášena v lednu 2008, až do konce května mohl kdokoli mladší 35 let poslat hudební ukázky své tvorby. Nahromadilo se jich více než 200. Úkolem poroty pak bylo vybrat přibližně 30 minut zajímavé hudby autorů do 25 let, stejný prostor pak udělit druhé kategorii, do 35 let.

Díla hodnotily osobnosti české hudební scény. Zcela nezištně se na výběru nejlepších autorů a jejich skladeb podíleli hudebníci jako Dagmar Voňková-Andrtová, Iva Bittová, Pavla Milcová, Varhan Orchestrovíč Bauer, Vladimír Merta, Zdenek Merta, Vít Sázauský nebo Vlastimil Třešňák.

Cílem projektu Gramodeska je motivovat mladé autory hudby, kteří by možná bez tohoto projektu zůstali nepovšimnuti. Spojit úsilí těchto lidí z celé České a Slovenské republiky a ukázky toho nejzajímavějšího, co nám dnešní mladá kulturní scéna přináší, svěst do černé spirály (gramofonové desky a dalších médií - kompaktního disku a po internetu volně šířitelného alba). Výsledné album odvyílají mediální partneři: Český rozhlas a Rádio Proglas. Richard Vacula

pátek 19. září ve 20.00 h.
Lidový dům

Koncert českých rockových legend

Vladimír Mišík a ETC

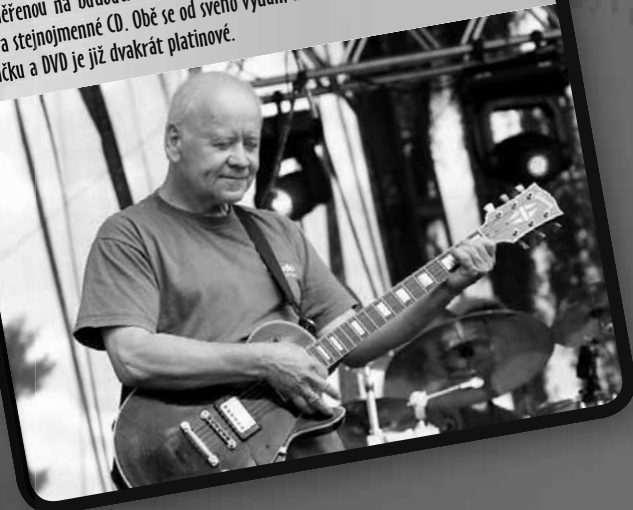

Vladimír Mišík je jednou z nejvýraznějších osobností české populární hudby již od 60. let 20. století. Svou tvorbou ovlivnil celou řadu umělců z hudebního, výtvarného i literárního prostředí. Muzikanti pod značkou ETC začali vystupovat v roce 1974. Vladimír Mišík s kapelou ETC přes mnohé personální změny a dvouletý zákaz činnosti v 80. letech koncertuje dodnes. Mnohé Mišíkovy písně, často na texty známých českých básníků (Václav Hrabě, Josef Kainar, Jiří Dědeček ad.), doslova zlidověly a jsou ozdobami „kytarových večírků“ několika generací. Do roku 2007 vydal Vladimír Mišík & ETC... 10 řadových alb a několik dalších kompilací. Ti V současných ETC hrají houslista Jan Hrubý a kytarista Petr „Kulich“ Pokorný. Dlouholetou doplňují skvělou rytmiku nápaditého aranžéra Jiřího Veselého (basa, harmonika) a jako hodinky přesného Jiřího Zelenky (bicí, zpěv). Dlouholetou oporou kapely je kytarista a „hlasový předátor“ Pavel Skála.

Radim Hladík a Blue Effect

Kapela Blue Effect
byla založena v roce 1968.

Za roky své činnosti prošla mnoha personálními složeními (Vladimír Mišík, Lešek Semelka, Oldřich Veselý, Fedor Frešo, Luboš Pospíšil, David Koller a mnoho dalších). Skupina vydala jedenáct LP desek, odehrála bezpočet koncertů doma i v zahraničí. Blue Effect obnovil Radim Hladík pro společná vystoupení s britskou legendou Nazareth na konci roku 2004. Současné obsazení skupiny je v našich podmínkách ojedinělé. Vedle Radima Hladíka jsou muzikanti o dvě generace mladší, ale hráčky velice vyspělé. Mluvcím kapely je vynikající zpěvák Honza Křížek z bývalých Walk Choc Ice. Repertoár se skládá ze starých skladeb (Slunečný hrob, Čajovna, Kuře v hodinkách, Stále dál, Avignonské slečny z Prahy atd.), ovšem hraných s novou energií, v nových aranžích a současným zvukem. Nejedná se tedy o revival, ale o hudbu poučenou minulostí a zaměřenou na budoucnost. Letos skupina vydala velice úspěšné dvojDVD „Live & Life“ a stejnojmenné CD. Obě se od svého vydání drží na předních místech prodejního žebříčku a DVD je již dvakrát platinové.

“Příběh autora, který odešel v mladém věku a své dílo stačil vlastně jen naznačit, si přímo říká o konstrukci literárněhistorického mýtu. Můžeme se jen dohadovat, jakými cestami by se dále ubíralo dílo takového Máchy, Wolкера nebo Ortena. Právě ona nedořečenost, přetrženost příběhu stojí za vznikem legendy, kterou si s těmito jmény dnes spojujeme. A možnost podílet se osobně na vzniku něčeho podobného mě na celé práci fascinovala asi ze všeho nejvíc,” vysvětluje Dan Jedlička, který se ujal literární pozůstalosti mladého opavského básníka a výtvarníka Ivana Tázlara. Edici třiceti básní pod názvem Píšu epitaf na teplou dlaň právě připravil k vydání pro nakladatelství PERPLEX.

“Sbírka představuje úzký výběr z relativně rozsáhlého souboru textů, jejichž definitivní znění připravil ještě sám autor. Jedná se převážně o básně, myšlenky a aforistické postřehy, vytvářející dohromady velmi rozmanitý materiál různých kvalit, což je u mladých autorů přirozené. Moje ediční práce spočívala ve výběru textů a jejich uspořádání. Hlavním kritériem pro mě byla schopnost autora přesáhnout limity svého vnitřního světa a vyhnout se tak přístupům, které jsou typické pro postpubertální psaní,” dodává Jedlička ke vzniku připravované knížky. “Výbor nepodává objektivní zprávu o dochovaném literárním díle Ivana Tázlara: knížka vědomě dotváří jeho mýtus člověka-básníka, přičemž slovo mýtus v žádném případě nechápu jako hanlivý výraz, jako synonymum ke slovům nepravda nebo fikce. Mýtus je pro mě příběh, který představuje další možnost či doplněk pravdy, nikoli její protiklad.”

Knihu ilustrovala básníková matka, výtvarnice Zuzana Tázlarová. O grafickou úpravu se postarali Lenka Sýkorová a Jan Gřešek. Sbírka Píšu epitaf na teplou dlaň vychází v nákladu 200 výtisků a bude slavnostně představena během literárního večera, který nakladatelství PERPLEX pořádá 20. září od 20 hodin v Café Evžen.

Ivan Tázlar

píšu epitaf na teplou dlaň

**literární večer nakladatelství PERPLEX
a křest básnické sbírky Ivana Tázlara**

sobota 20. září ve 20.00 h. — Café Evžen

Profil nakladatelství PERPLEX

PERPLEX vznikl před dvěma lety jako společný projekt Martina Kubíka, Dana Jedličky a Jana Kunzeho. V Opavě dozrála po roce 2000 kvalitní mladá autorská generace, která si ale jen obtížně hledala cestu do edičních plánů „velkých“ nakladatelství: současný knižní trh totiž nezavedeným jmenům příliš nepřeje. Hlavním záměrem projektu bylo tedy vytvořit fungující infrastrukturu, která by umožnila vydávání knih podle aktuální potřeby a s dostupnými prostředky.

PERPLEX nepůsobí jako typická vydavatelská firma: jeho aktivity jsou nevýdělečné a pro všechny tři zúčastněné představuje dobrovolnou práci ve volném čase. Proto jsou možnosti nakladatelství omezené a jeho roční ediční plán není v porovnání s komerčními vydavatelskými rozsáhlý.

Vydávání a propagaci knih hradí PERPLEX z vlastních prostředků, z finančních příspěvků samotných autorů, ze sponzorských darů a z příležitostných grantů a dotací.

Od svého založení v roce 2006 vydal PERPLEX čtyři knihy a letos k nim díky podpoře statutárního města Opavy přibudou ještě další dvě. Nakladatelství se zaměřuje převážně na poezii autorů z opavského regionu a v současné době představuje jediný subjekt systematicky mapující a podporující místní literární tvorbu. V budoucnosti by svou oblast působnosti chtěl rozšířit i na další autory a žánry.

PERPLEX dále pořádá cyklus literárních večerů s názvem Nadějně vyhlídky, během kterých představuje své vydavatelské počiny a kde v rámci autorských čtení dává prostor mimo jiné i mladým adeptům literatury. Těchto večerů se zúčastňují také osobnosti českého literárního života.

Více o aktivitách nakladatelství si můžete přečíst na webové stránce www.perplex.cz.

Pohádková píšťalka

Divadlo Radost Brno

Autor hry Pohádková píšťalka Jakub Šafránek je hercem brněnského Divadla Radost. Inspiroval se pohádkami, hádankami a písničkami z tajemně krásné krajiny Beskyd. Hra osloví zejména nejmladší diváky, protože počítá s jejich spoluúčastí. Děti uvidí pohádku o Koblížkovi a o hůlce Šikulce, zkusí uhádnout hádanky a spolu se čtveřicí mladých herců si určitě i zazpívají. Jura, Toník, Rozárka a Anča rozehrávají pro děti a s dětmi pohádky z beskydských lesů a luk. V rolích hlavních hrdinů vystupují zejména zvířátka - zajíc, liška, vrána, jezeček, ba i vlk a medvěd. Zaujme také hudba a písničky Tomáše Kočka, známého herce, zpěváka a muzikanta, který se v Divadle Radost zároveň představuje jako režisér.

aneb Kutululů z Beskyd dolů

Napsal: Jakub Šafránek
Režie a hudba: Tomáš Kočka
Výprava: Michal Hejmovský

neděle 21. září v 10.00 h. a 16.00 h.

Loutkové divadlo

neděle 21. září v 18.00 h.

Minoritský klášter

S využitím citací z Morality Karla IV.
a z prací Františka Kožíka a Jindřicha Pecky
napsal Alfréd Strejček, hudbu složil Štěpán Rak

Účinkují:

Štěpán Rak – kytara, zpěv
Alfréd Strejček – přednes, zobcové flétny, bicí

Vivat Carolus Quartus

Hold Karlu IV. byl inspirován nejen jednou z největších výstav na Pražském hradě, ale především nesmírnou aktuálností odkazu Karla IV. Poprvé jsou v koncertním projektu Štěpána Raka a Alfréda Strejčka prezentovány jeho Morality, soubor praktických návodů pro život. Karel IV. ve své zasvěcené moudrosti předkládá a nabízí cestu k naplnění života světského i duchovního. To vše, spolu s jedinečným zamyslením nad biblickými odkazy, propojuje dějová linka jeho života, vrcholící posledními pozemskými dny, v nichž zasvěcuje své syny do vladařského umění. Hudební kompozice Štěpána Raka, s využitím autentických dobových popěveků, dotváří vzrušující atmosféru nejslavnějšího období našich dějin.

Inspirace Karla IV.

Málokterá osobnost dějin v sobě skrývá tolik tajemství a budí takový obdiv jako Karel IV. Léta jsem přemýšlel, jak interpretačně a scenáristicky uchopit tohle velké téma. Nejsnazší by byla četba z Karlova životopisu, Vita Caroli. Ale touto cestou šlo už několik interpretů a inscenátorů. Využil jsem výstavu na Pražském hradě a 690. výročí Karlova narození k tomu, abych s patnáctiměsíčním předstihem hledal materiály, které by mohly naplnit můj záměr. Přečetl jsem mnoho knih i vědeckých pojednání a nejvíce mne oslovily literární práce samotného Karla IV. Především jeho

Koncertní hold Otci vlasti, českému králi a římskému císaři Karlu IV.

Morality a Biblické výklady. Začal se rodit základ scénáře. Sám jsem pak napsal fiktivní rozhovor s vladařem a využil jedné skvělé básně Jindřicha Pecky z cyklu Majestas Carolina a motiv z knihy Františka Kožíka o zasvěcování Karlových synů Václava a Zikmunda do umění vladařského. Dopsal jsem průvodní text o dějové lince Karlova života a scénář byl na světě. Důležitou složkou je samozřejmě hudba, která je opět dílem mého životního uměleckého partnera Štěpána Raka, který vedle vlastní kompozice využívá řadu dobových melodií, které interpretuje svou jedinečnou kytarou společně s mými zobcovými flétnami.

Alfréd Strejček

Spolupřádá agentura Karla Kostery

Markéta Lazarová

Markéta Lazarová patří do pokladnice největších skvostů české kinematografie. Příběh o čisté duši a lásce uprostřed chladného a nemilosrdného středověku natočil František Vlácil na motivy stejnojmenného románu Vladislava Vančury.

V dobách dávno minulých (odehrává se v polovině 13. století) loupeživí rytíři přepadávali na královských silnicích pocestné, křesťanství svádělo boj s vírou v pohané bohy, lidský život měl nepatrnou cenu, ale láska byla stejná jako dnes.

Režie: František Vlácil

Scénář: František Pavlíček, František Vlácil, podle Vladislava Vančury

Kamera: Bedřich Bařka

Hudba: Zdeněk Liška

Hrají: Magda Vášaryová, Josef Kemr, Nad'a Hejná, Jaroslav Moučka, František Velecký, Karel Vařiček, Ivan Palúch, Pavla Polášková, Vlastimil Harapes a další

Divácky náročný snímek využívá k zachycení nálad moderní filmovou metodu, která pracuje s častými reminiscencemi, retrospektivami, mžitkovými záběry či kontrastem obrazu a zvuku. Režisér vytvořil filmovou rapsódií, lyrickoepickou starobylou básně s divokými dramatickými vzněty.

pondělí 22. září v 17.00 h

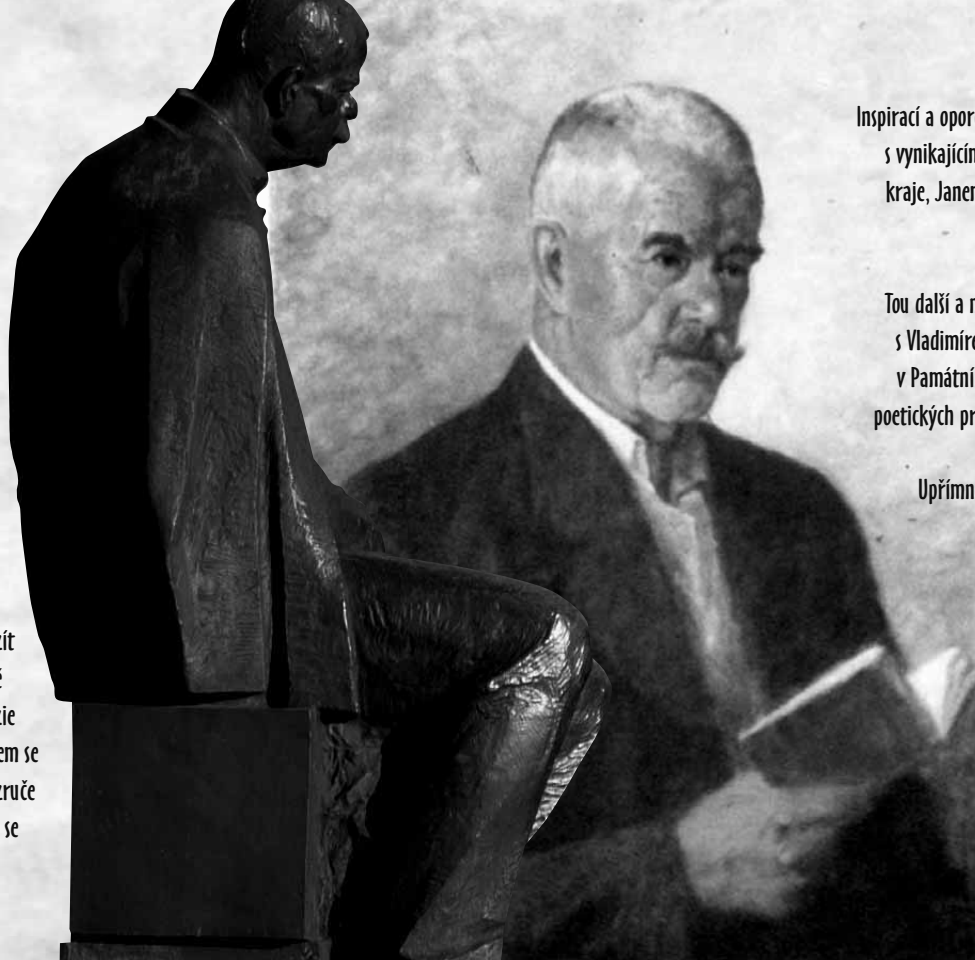
Refektář DU

Kde žije nevyzpívaná krása

kompozice pro cimbál
a lidský hlas na texty Petra Bezruče

Alfréd Strejček a Jan Rokyta

Petra Bezruče jsem si zamiloval už dávno a nenechal jsem si ho vzít ani povinnými básničkami v rámci školní výuky. A nebyly to básně plné sociálního napětí, které mne oslovily. Středobodem jeho poezie se mi stala báseň Jen jedenkrát. Kolikrát, už v mladých letech, jsem se pokoušel o její interpretaci, ale většinou jalově. Jak by ne? Na Bezruče se musí dozrát. Tím netvrdím, že už jsem Bezruče hoděn. Ale chci se o něho poprvé v životě v celistvější formě pokusit.

Inspirací a oporou pro mne v tomto pořadu bude spolupráce s vynikajícím cimbalistou a znalcem melodiky Bezručova kraje, Janem Rokytou. Ten především ovlivnil můj výběr veršů i název pořadu, který vychází z jednoho Bezručova verše.

Tou další a neopominutelnou inspirací je letité přátelství s Vladimírem a Zdenou Pfefferovými, kteří mi umožnili v Památníku Petra Bezruče realizovat řadu komorních poetických projektů, při kterých jsem se mohl setkávat se skvělým a vstřícným opavským publikem.

Upřímně se těším i na toto další setkání, které bude poprvé opravdu bezručovské.

Alfréd Strejček

Spolupřádá Slezské zemské muzeum
- Památník Petra Bezruče
a agentura Karla Kostery

pondělí 22. září ve 20.00 h.
Městský dům kultury Petra Bezruče

Koncert učitelů a žáků Základní umělecké školy

Václava Kálíka na téma Mýty a legendy

Program koncertu Základní umělecké školy Václava Kálíka je zaměřen rovněž na motto letošního 51. ročníku Bezručovy Opavy „Mýty a legendy“.

Zazní zde skladby našich i zahraničních skladatelů s touto tematikou a také se budou prolínat různé hudební žánry od vážné hudby až po muzikál.

Uslyšíte např. Legendy pro čtyřruční klavír Antonína Dvořáka, Elegii od A. Ivanova Kramského pro kytaru a klavír, Zřícenou katedrálu Václava Trojana v úpravě pro akordeonový kvartet, Biblické legendy „David a Saul“ pro klavír od Johnna Kuhnana. Z varhanních skladeb to bude Suita skladatele Valeri Kykty a od soudobých autorů Zdeňka Pololánička Angeli fantasie a od Antonína Tučapského Chorální fantasie „Ktož jsů boží bojovníci“. Uslyšíte Cikánské melodie pro housle a klavír Pabla de Sarasateho nebo od Davida Russella dvě Irské balady pro sólovou kytaru.

Zazní zde ale také milostné téma z Hvězdných válek Johna Williamse nebo píseň Gluma z filmu Pán prstenů. Obě skladby v úpravě pro housle a klavír.

Z muzikálové oblasti to budou písně z muzikálu Drákula Karla Svobody.

Známý Opavský studentský orchestr zahraje 4 části z Kroniky historických maďarských písní (Davidovo prorocství, Jan králem, Mezi zástupy a Dobyetí hradu Ervargér) od Sebastiana Lantose Tidódiho.

Na koncertě se představí učitelé Ludmila Majnušová, Gabriela Westová, Lenka Lebedová, Eva Orišková, Hana Nosková, Taťána Pokorná, Kamila Sobotková, Zoja Witassková, Nad'a Hanousková, Petr Škarohlíd a žáci Martin Schubert, Jan Šošola, Matěj Kůrečka, Veronika Mičková, Alena Šreková, Tereza Bílá, David Eliáš a Tereza Hrablíková.

Vlastimil Šemora

úterý 23. září v 18.00 h.
Městský dům kultury Petra Bezruče

Mnozí ze spisovatelů spjatých s Moravskoslezským krajem se ve svých dílech dotýkají tématu mýty a legendy. Obec spisovatelů připravila literární večer, na kterém zazní ukázky z tvorby básníků (David Bátor, Theofil Halama, Miroslav Kubiček, Eva Kotarbová, Božena Klímová, Dagmar Telingerová, Karel Vůjtek) i prozaiků (Jan Kukuczka, Břetislav Olšer, Lydie Romanská, Miroslav Stoniš, Oldřich Šuleř).

Proč byli vybráni tito autoři?

Nejedná se o nejlepší nebo nejpublikovanější autory, je to vzorek autorů spolupracujících v Obci spisovatelů, ať jsou z Ostravy, z Šumperka, nebo žijí v Kalifornii, každý má na kontě více vydaných knih.

Téma legendy a mýty je pro všechny příznačné, zpracovávají je ve svých knihách, protože paměť člověka či národa je pro spisovatele nosným podložím pro výpovědi o současnosti. Legendy a mýty spisovatel pomáhá vytvářet, v jeho díle dostává realita svou

Vokály koncem léta aneb Marný návrat Nezapomněnky

(legendy a mýty současnosti v tvorbě dědiců Bezručových)
- literární večer moravskoslezských spisovatelů

specifickou podobu, dokonce bývá spisovatelem utvářena a následně tradována. Legendy a mýty Ostravy např. bylo zadání časopisu Tvorba, podle něhož nakonec vznikla kniha Lydie Romanské Ticho pro klarinet oceněná 3. místem v literární soutěži Ostrava-město v pohybu v r. 2006. V ní je na působivých „příbězích poznamenaných

Ostravou“ zobrazena tvář Ostravy z první třetiny 20. století.

Miroslav Kubiček se zabývá Sudety, problémem odsunu Němců z jeho kraje, toto téma zpracovává výsostně básnickým jazykem.

Dagmar Telingerová, básnička z Opavy, má niterné verše právě ke svému městu, k jeho osvobození, její jazyk je básnicky neotřelý, niterně bohatý, její dílo patří do pokladnice české poezie. Miroslav Stoniš rovněž vyrůstal v kraji mezi Opavou a Ostravou, v jeho díle je oživen velmi citlivým a přitažlivým způsobem genius loci tohoto kraje z času jeho dětství.

A nemusím mluvit o Oldřichu Šuleřovi, který mapuje náš kraj nejen beletristicky, ale také dokumentárně. Snaží se zachytit tvář intelektuálního rozvrstvení osobností dopodrobna, zvláště ve svých Laskavých medailonech či Laskavých podobiznách apod.

Totéž platí o Janu Kukuczce, který se díky svému bydlišti (Frýdek-Místek) zabývá Petrem Bezručem či básníkem Bohumilem Pavlokem, vydává publikace, v nichž zachycuje všechno, co může přispět k utvoření pravdivé, a přesto legendární tváře svých erbovních autorů. Theofil Halama čerpá ve své tvorbě, již produkuje v krajině J. Steinbecka a R. Jeffese, ze svého ostravského dětství; povyšuje je pohledem poznamenaným asijskou a americkou monumentalitou, Mohamedem, Kristem i Buddhou . . . Karel Vůjtek má ve svém díle pozoruhodné poémy, v nichž zpracoval osobité postavy našeho kraje (Žofka, Skřivánek).

Eva Kotarbová je ve svých verších poznamenaná dětstvím v centru průmyslového kraje a dnes v centru života krajského města tolik proměněného novou realitou . . .

David Bátor je už svým bydlištěm přímým následovníkem Velkého slezského barda; poetikou se staví ve své třetí básnické knize mezi kvalitní, nově se profilující básníky . . . Lydie Romanská

Přednášet budou herci Divadla Ioutek Lenka a Zdeněk Pavlíčkovi, předsedkyně Obce spisovatelů Lydie Romanská a herec Národního divadla moravskoslezského Pavel Liška.

Hudební doprovod obstará Pavel Marek, režie večera se zhostí Zdeněk Pavlíček.

úterý 23. září ve 20.00 h.
Památník Petra Bezruče

Hudební řeč je svým plynutím v čase k „vyprávění“ příběhů téměř předurčena. Samozřejmě usilovat o to, aby každá nota či pasáž evokovala konkrétní děj, by bylo bláhové. Hudbu bychom tím zbytečně degradovali do područí literatury. Skladatele při komponování nutně vede i požadavek logiky samotné struktury hudebního díla. Přesto lze z pokladnice evropské instrumentální hudby vybrat řadu skladeb, které se pradávnými mýty a legendami inspirovaly. Do programu dnešního večera jsme navíc zařadili taková díla, která byla dějinným soudem vřazena mezi ta legendární. Ať již proto, že hrála důležitou roli ve skladatelově tvorbě, ovlivnila další vývoj hudební řeči, nebo se proslavila častým uváděním, využitím ve filmu a podobně. Věříme, že si koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava s dirigentem Petrem Chromčákem opět vychutnáte.

Hudba a legendy, legendární hudba

Stvořitelem člověka byl podle jednoho z antických mýtů titán Prométheus. Jeho tragický osud inspiroval řadu umělců a také několik skladatelů. Po Beethovenovi a Lisztovi to byl zejména Alexandr Nikolajevič Skrjabin svou mysteriózní symfonickou básní Prométheus, Báseň ohně (Poéma oĝna) z roku 1911, která novátorsky předepisuje v partituru tzv. světelný klavír. Až bude v Opavě vyhovující prostor pro velký symfonický orchestr, snad si Skrjabinovu hudbu užijeme také.

Pro úvod koncertu jsme vybrali předehru k baletu Stvoření Prométheovo (Die Geschöpfe des Prometheus) Ludwiga van Beethovena z roku 1801. Pro hudební znalce je totiž zajímavé, že jedno z témat osmnáctidílné suity použil později skladatel ve Variacích pro klavír Es dur a také ve 3. symfonii Es dur „Eroica“ (původně ji psal k oslavě Napoleona). Inspirace Prométheem tedy stála u zrodu jedné z nejhranějších orchestrálních

skladeb vůbec. Nelze také opomenout, že Beethovenův hudební jazyk poznamenal všechny skladatele 19. století, zcela zřetelně i Ference Liszta, Richarda Wagnera i Bedřicha Smetanu.

V programech koncertů se čas od času objevuje předehra k Herderovu dramatu Prométheus, kterou Ferenc Liszt zkomponoval v roce 1850. Tvůrce nové hudební formy, tzv. symfonické básně, měl zásadní vliv na našeho Bedřicha Smetanu. (Vzpomeňme, že Liszta, velkorysého podporovatele mladších kolegů, zastihl Smetanův prosebný dopis právě na nedalekém Hradci.) Dnešní uspěchaná a pragmatická doba dává přednost Lisztovu efektnímu a virtuóznímu dílu pro klavír. Patos a rozvolněnost hudební formy se už moc nenosí. Ale třeba se obliba romantických ideálů v nějaké postmoderní podobě ještě navrátí.

S trochou nadsázky se dá říci, že romantik Wagner byl středověkými mýty a legendami přímo posedlý. Věnoval jim svá stěžejní díla. Sám si psal všechna libreta a totálně proměnil tvar samotné operní formy, navíc zasahoval i do výtvarné složky inscenací. Zhudebněním legendy o hledání svatého grálu své dílo, v roce 1882 uzavřel. Stárnoucí skladatel svého Parsifala chápal jako scénickou posvátnou slavnostní hru (v Opavě byla uvedena naposledy ve 30. letech minulého století). Kdysi revolucionář, proslulý mnoha skandály, svým posledním opusem přitakal křesťanské mystice a představě, že vinu a utrpení lze vykoupit skutečným soucitem. Bloudící prošťáček Parsifal k tomuto poznání nakonec dochází, spatří vytoužený svatý grál (misku s krví Kristovou) a zachrání umírajícího krále. V Německu je velmi často o Velikonocích hrána orchestrální mezihra z této opery. Věříme, že Velkopáteční hudba svou téměř impresivní orchestrací nadchne i Vás.

Bedřich Smetana komponoval svůj cyklus symfonických básní Má vlast v době, kdy již byl vážně postižen hluchotou, tedy mezi lety 1874-1879. Třetí částí cyklu se vrací ke známé báji o divčím vále. Smetana pro zvýraznění dramatickosti využil nikoli původní lehce úsměvný námět z Kosmovy kroniky, ale jeho pozdější verzi z pera Václava Hájka z Libočan, v níž je Ctiradova družina krutě zdecimována. Zatímco celý svět okouzila melodie z Vltavy, Šárce porozumí asi jen ten, kdo si během poslechu vybavuje kostru příběhu. I Smetana si asi byl vědom určitého nebezpečí, proto partituru opatřil vysvětlujícím textem. V českém prostředí je nicméně příběh dostatečně znám a v naší výpravě za prastarými mýty prostě Šárka nemůže chybět.

Premiéra skladby Preludium k Faunovu odpolední (Prélude à L'Après-midi d'un Faune) se uskutečnila v roce 1894, a skladba bývá považována za jeden z nejdůležitějších zlomů v historii evropské hudby. Skladatel Claude Debussy totiž jako první odmítl klasickou harmonii i tradiční práci s hudebním motivem a hudební tok nechal volně plynout podle nálady stejnojmenné básně Stéphanu Mallarméa. Ten se zase ve verších opájel dojmem z akvarelu Pan a Syrinx malíře Françoise Bouchera. Hry lásky bůžka s kozlíma nohama hrajícího na syrinx se tak z antických bájí, rokokového obrazu a symbolistní poezie dostaly až do kouzelné impresionistické hudby. To, že se skladba sama stala legendárním dílem, potvrzuje i sarkastický film Věry Chytilové Faunovo velmi pozdní odpoledne s famózním Leošem Suchařípou a karikující hudbou Jiřího Stivína.

Ve filmu byla použita i úvodní hudba z třetího jednání opery Valkýra, kterou Wagner včlenil do svého gigantického díla Prsten Nibelungův. Celý Prsten, tedy osmáct hodin trvající hudební drama inspirované severskou mytologií, komponoval více než pětadvacet let. Sugestivní hudební pasáže líčící nebeskou jízdu krásných válečnic valkyr na okřídlených orích použil v protiválečném filmu Apokalypsa Francis Ford Coppola při záběrech na útočící vrtulníky. Nikoli náhodou vám připomene i pasáže ze slavných Hvězdných válek, na jejichž všeobecném úspěchu se podílela také hudba majitele pěti Oscarů Johna Williamse. A tak jsme se dostali až k mýtům a legendám dnešního světa. Odehrávají se v jiných dekoracích, ale dobro a zlo se spolu sváří v našich srdcích i v širém světě stále znovu a znovu. Máme-li v genech hledání smyslu života, nelze jinak.
Petr Hanousek

Hudba a legendy, legendární hudba

Program

Ludwig van Beethoven: Stvoření Prométheos
– předehra
Ferenc Liszt: Prométheos
Richard Wagner: Velkopáteční hudba

Bedřich Smetana: Šárka
Claude Debussy: Preludium k Faunovu odpolední
Richard Wagner: Jízda valkyr

Janáčkovu filharmonii Ostrava
diriguje Petr Chromčák

středa 24. září v 19.00 h.

Slazské divadlo

Antické Řecko, tam to všechno začalo. Žádná teatrologická učebnice se neobejde bez úvodních kapitol o antické tragédii. V dramatech trojlístku nejvýznamnějších autorů - Aischylos, Sofokles, Euripides – nalezneme nesmírně silné ženské hrdinky:

Barbarské princezny násilím unesené z rodné vlasti, kouzelnice, oddané manželky i poslušné dcery. Bojovnice proti bezpráví, podvodu a zlu. Přestože mnohé z nich považujeme za neživotný nadpřirozený ideál zápasu o čest a právo, jsou to především ženy. Nedočkávané, zvědavé, afektované,

litostivé, zoufalé, škodolibé, lživé, ale také hrdé a sebevědomé. Právě proto dodnes rozněčují fantazii i tvůrčí záměry mnoha umělců.

S antickým dramatem se utkali leckteří divadelní i filmoví režiséři (Pier Paolo Pasolini, Lars von Trier, Michael Cacoyannis, Jean-Marie Straub a další) a v žádném případě nelze hovořit o „vyčerpání tématu“.

Divadelních zpracování antických tragédií je bezpočet. V rámci festivalu Bezručova Opava můžete zhlédnout kapku v moři záplavy inscenací antických her – Sofoklovu Antigonu v podání polostudentského

divadelního souboru Náměstí Osvoboditelů č.p.14.

Před tímto představením však zavítejte na filmovou projekci, která představí jinou proslulou ženskou hrdinku – Médeu. Kontroverzní režisér Lars von Trier natočil adaptaci klasické řecké tragédie podle scénáře velikána dánské kinematografie Carla Theodora Dreyera. Sugestivní snímek přesouvá antickou tragédii do prostředí pohanského Dánska. Téměř celý film je pojatý z hlediska Médey, jejím nadechnutím na začátku se rozběhne a pak krouží kolem

MÉDEA

Antigona, Elektra, Ifigenie...

aneb Antika ve filmu

jejích zmatků. Promítané zpracování Médey představuje nezvyklé uchopení dávného příběhu z dílny jednoho z nejtalentednějších režisérů současnosti.

čtvrtek 25. září v 17.00 h.

Antigona

Podle Sofoklovy tragédie

Náměstí Osvoboditelů č.p.14

Je nutno dodávat více? Snad jen to, že polostudentský divadelní soubor Náměstí Osvoboditelů č.p.14 vznikl na popud Terezy Lexové a Barbory Kroulíkové právě pro inscenování Sofoklovy Antigony. Po její premiéře se však herci rozhodli jinak a teď za sebou mají už tři úspěšně odehrané premiéry a mnoho jejich repríz. Antigona je totiž také silné pouto...

Tereza Lexová

Hrají: Aleš Musil, Milada Vyhnáňková, Marek Prokeš, Tereza Lexová, Jana Pytelová, Eva Peterková, Vratislava Holčáková, Marcel Mroček, Tomáš Novák

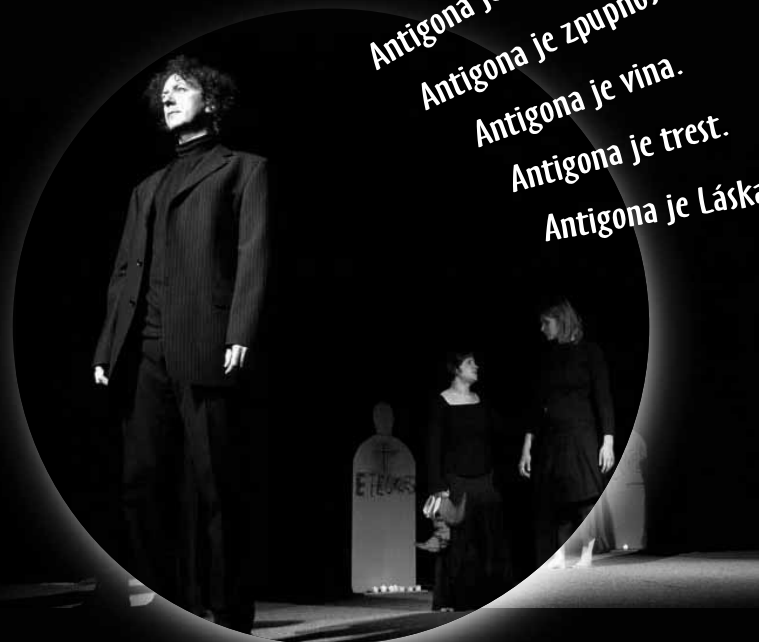
Úprava: Tereza Lexová a Barbora Kroulíková

Režie: Tereza Lexová

Scéna: Tomáš Novák

Kostýmy: Marie Harasimová

Antigona je víra.
Antigona je zpupnost.
Antigona je vina.
Antigona je trest.
Antigona je Láska.

čtvrtek 25. září ve 20.00 h.
Kostel sv. Václava

Nechte se unést na křídlech bájných tvorů, Mýty a legendy

Dětská fantazie ozdobi kulturní festival
Bezručova Opava výtvarnou akcí „Nechte se unést
na křídlech bájných tvorů“. Kostel sv. Václava
zaplní žáci paní učitelky Markéty Janečkové
z výtvarného oboru ZUŠ Opava, Solná 8, se svými
okřídlenými variacemi bájných tvorů.

Této výtvarné akci bude předcházet v 17 hodin
zahájení výstavy prací žáků stejné školy na téma
Mýty a legendy.
Ivana Sýkorová

pátek 26. září v 17.00 h.
Atrium DU a kostel sv. Václava

Svůj vlastní životopis dopsal Jakub Jan Ryba 8. 6. 1801. Do jeho odchodu z tohoto světa – 8. dubna 1815 – zbývalo tehdy ještě téměř 14 let. Soupis skladeb, kterých zde pro léta 1782 – 1798 vypsal od svých pražských studentských let až po svou nedávnou rožmítalskou současnost na 1416, se později ještě rozšířil. A je dobře připomenout, že v jeho díle se vedle ryze hudebních kompozic vyskytují i díla literární a pedagogická. Životopis sepsal Ryba pravdě-

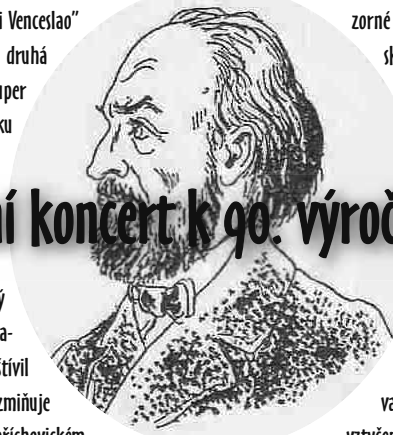
Jakub Jan Ryba: Zpěv srdce

podobně na popud vzdělaného premonstráta Bohumíra Jana Dlabáče, knihovníka a regenta chori (ředitelce kůru) Strahovského kláštera v Praze. Ten v devadesátých letech osmnáctého století pracoval na svém chystaném "Všeobecném historickém slovníku hudebních a výtvarných umělců z Čech, zčásti též z Moravy a Slezska". Podklady ke své práci získával od živících umělců prostřednictvím rozesílaných žádostí o životopisné údaje.

Ryba mu odpověděl svým životopisem. Protože Dlabáčův slovník se připravoval v němčině, psal německy i Ryba a nazval své vyznání *Mein musikalischer Lebenslauf* (Můj hudební životaběh, Můj život v hudbě). Spisek je uložen v knihovně Strahovského kláštera v Praze. Nově byl vydán v překladu Ireny Janáčkové roku 1946 a v Rybově jubilejním roce 2005 v překladu Věry Smolové. Je pro nás vzácným pramenem poznání života a díla Jakuba Jana Ryby, jednoho

ze stavitelů chrámu české národní kultury. Rybův varhanní cyklus „*Novae et liberae cogitationes*“ z r. 1798 zůstal nedokončen. Celý jeho titul Rybovou rukou nadepsaný na úvodní stránce dochovaného notového zápisu zní v překladu: Jakuba Jana Ryby Nové a svobodné myšlenky skrze Toccaty, Fantasie, Fugy a Preludia vyjádřené, varhannám přizpůsobené. A podtitul: Sic ludo, ut sentio – Tak hraji, jak cítím. Cyklus byl zřejmě

zamýšlen jako jistá obdoba Bachova „Umění fugy“, jako zevrubný průzkum možností varhanní hry a skladby. Obsahuje celkem 5 komposic – 1 toccatu, rozsáhlé, cca desetiminutové preludium C-dur, další preludium v B-dur (obě jsou věnované skladateli bratru Václavovi) a dále 2 fugy, obě laděné v E-dur, jedna z nich je opět dedikovaná „meo fratri Venceslao“ (mému bratru Václavovi), druhá „in honorem registri Super Octave“ (na počest rejstříku

slavnostní koncert k 90. výročí republiky

Horní Oktáva). Rybův "milý bratr Václav", kterého Jakub Jan roku 1785 navštívil v Příchovicích, jak se o tom zmiňuje ve svém životopise, byl na příchovickém zámku kuchařem u Henigara ze Seeberku. Nové a svobodné myšlenky se projevují nejen ve skladatelském uchopení cyklu, ale také v myšlenkách a úvahách, latinsky vepsaných přímo do notového zápisu prvních dvou stránek úvodní toccaty. Jsou psány po straně

pod písmeny a – n, v notách jsou pak na příslušných místech vepsána už jen písmena. Je jich celkem 13, na první straně 5: a, b, c, d, e, na druhé straně 8: f, g, h, i, k, l, m, n. Jsou psány Rybovou rukou, dodatečně, do už hotového notového zápisu, psaného rovněž samotným skladatelem. Jsou to jakési živé vysvětlivky, náorné příklady, které přímo v průběhu skladby ozřejmují autorův pohled. Na dalších stránkách toccaty, kterých je celkem dvanáct, ani

v dalších skladbách sbírky už Ryba v těchto poznámkách nepokračoval. Můžeme jen litovat, že pilíře smělé stavby byly sice vztýčeny, ale k završení klenby nezbyvalo sil... Za spolupráci na překladu textů děkuji paní Iloňe Horčíkové, profesorce latiny náhodského gymnázia a průmyslové školy stavební. Premiéra Toccaty s autorovými texty byla uvedena v kostele sv. Mikuláše ve Fryštáku 28. 10. 2006. Rybův rukopis varhanního cyklu je

chován v knihovně hudebního oddělení Národního muzea v Praze.

Sbírka „Nové české písně“ vyšla tiskem r. 1802. Obsahuje 12 písní s doprovodem klavíru, které Ryba zkomponoval na texty českých a slovenských obrozeneckých básníků, Nejedlého, Hněvkovského, Palkoviče a dalších.

Tyto básnické texty vydával Antonín Jaroslav Puchmajer ve sbornících, nazvaných „Sebrání básní a zpěvů“. Jejich publikace byla

Jakub Jan Ryba: Zpěv srdce

významným nakladatelským počinem. Jsou dokladem obrozujícího se českého společenského života, který se tak mohl dále vrstvit, prohlubovat a šířit. Často jsou neumělé a zajímavé, tím ale jímavější svou niter-nou věrností a odříkavou, laskavou silou. Na tuto českou notu velmi dobře slyšel J. J. Ryba, často si ke svým skladbám psal vlastní české texty (Česká mše vánoční), jindy komponoval na vlastní české překlady z latiny (hymnus

Přijď, ó Duše Svatý, české Stabat Mater, Nešpor český – na vlastní překlady žalmů...). Ze třetího dílu Puchmajerova sborníku, vydaného r. 1798, použil Ryba 8 básní, ze čtvrtého dílu (1802) 4 básně.

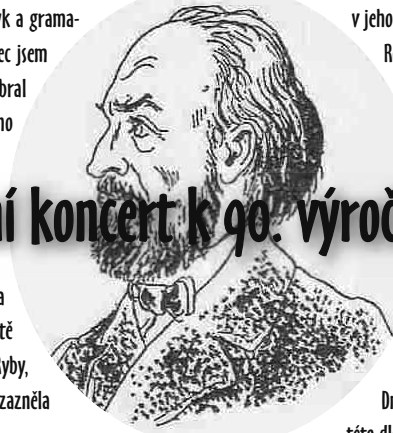
Úvodní píseň své sbírky, nazvanou „Na Čechy“, zkomponoval Ryba jako jedinou pro sbor, ostatní pak pro různé sólové hlasy. Autor jejího textu, Jan Nejedlý (23. 4. 1776 v Žebráce – 31. 12. 1834 v Praze), Rybův mladší současník, český budi-

tel, spisovatel a překladatel, studoval v Praze Piaristické gymnázium, filozofii a práva.

Přispíval do sborníků Puchmajerova kroužku a r. 1800 vydal svoji sbírku „Vlastenští zpěvové“. Jeho básně „Na Čechy“ byla cenzurou zakázána ještě roku 1834.

Původní výtisk „Nových českých písní“ z r. 1802 je uložen v hudebním oddělení Národní knihovny ČR v pražském Klementinu. Tam se nám podařilo jej nalézt a znova

přivést na svět. Za pomoc děkujeme pracovníkům této úctyhodné instituce, vedoucí oddělení Z. Petráškové a PhDr. J. Hülkovi. Nejedlého text jsem upravil tak, aby byl srozumitelný a vnímatelný dnešnímu posluchači. Postupoval jsem při tom bez svévolných zásahů, upravil jsem některé výrazy, nesrozumitelná místa, některé archaismy, celkově jsem jazyk a gramatiku přiblížil dnešku. Nakonec jsem z původních 25 slok textu vybral 10 a ty jsem sestavil do nového

slavnostní koncert k 90. výročí republiky

celku. Můžeme si tak znova poslechnout tuto v podstatě neznámou píseň J. J. Ryby, jejíž novodobá premiéra zazněla v Přesticích 22. 10. 2005.

Říká se: „Bojím se čtenáře jedné knihy.“ Přestický rodák a rozmitálský pan učitel ale rozhodně nebyl „skladatelem jedné mše“ – oné „České vánoční“. Jestliže nám zanechal okolo půldruhého tisíce skladeb, nalezeno jich bylo zhruba 500 a ověřeno jen asi 300, jak udává

Jiří Berkovec v r. 1995. Např. v životopise zmiňovaný Varhanní koncert, napsaný v Příchovicích a poprvé hraný v Přesticích, nebyl dosud nalezen. Roku 1963 vyšlo zásadní dílo Jana Němečka „Jakub Jan Ryba, život a dílo“, jehož součástí je Tematický katalog (TK) Rybových skladeb. Do-spěl k číslu 559 – včetně děl uvedených Rybou v jeho seznamech, dnes ale neznámých.

Rozsáhlé a rozmanité dílo Jakuba Jana Ryby čeká na své znovuobjevení a uvedení do života.

Bude to ku prospěchu nejen jeho památce, ale především nám, jeho posluchačům a žákům. Dnešní koncert je jedním z kroků na této dlouhé, ale radostné cestě.

Vladimír Matějček

Spolupovídá agentura Karla Kostery

pátek 26. září v 19.00 h.
Městský dům kultury Petra Bezruče

NA ČECHY

Píseň pro sbor a klavír, z cyklu *Nové české písně*, 1802

JAKUB JAN RYBA (1765 – 1815) na slova JANA NEJEDLÉHO (1776 – 1834)

Přepis a úprava textu Vladimír Matějček, 2005

Ze starých tisků, uložených v Národní univerzitní knihovně ČR v Praze

1.
Což má noc na věky, na věky býti?
Nikdy už nepočne v Čechách se dníti?
Dlouho-li, český lve, ještě chceš spát?
(:Slunce již vzešlo, což nemůžeš vstát?:)

2.
Kdyby dnes otcové z hrobů svých vstali,
zda ještě Čechy – své syny – by znali?
Zda by je žalostný nepojal hněv
vidouce nezdárné plémě – svou krev?

3.
Kam jste, ó časové zlatí, se dali?
Karle, ó Karle, náš otče a králi!
Proto se o Čechy snažil tvůj duch,
abychom zmizeli tak jako vzduch?

4.
Stromové kvílejte, obilí ležte!
Vltavo! Řeky! Ó běžte, ó běžte
někdejší vlasti své blažené vstříc!
V Čechách již nežijí Čechové víc!

5.
Oni jak slunce se spanile skvěli,
dříve svým jazykem nad jiné pěli,
jazykem, jenž to se okrasou skví,
libezně jako zpěv slavíčeků zni.

6.
Učte se od ptactva jazyku svému,
naď jiné jazyky zvelebenému.
Hlasem-li každý pták nepěje svým,
hlasem svým jedině přirozeným?

7.
Zdali kdo slychal, by slavíček časem
štěbetal, kvákal neb vrabčím pěl hlasem?
Nebo ty, Čechu, chceš papouškem být,
v marnosti cizí se pyšnit a skvíť?

8.
Odpust' nám, Vlasti, ó odpust' vsí viny!
Přijmi nás potomky za pravé syny.
K tobě jen, Čechie, chceme se znát,
pro tebe krev chcem i život svůj dát.

9.
Bude nám jasněji slunečko svítit.
Budeme poznovu život svůj cítit.
Okřeje osení, okřeje les,
zaplesá město i zaplesá ves.

10.
Plesejme Čechové, plesejme bratři,
světlo že jazyk náš český zas spatří,
písně že české zas budou nám znít,
Čechové ve slávě budou se skvíť.

Herec, režisér, scenárista, básník a překladatel Vladimír Matějček má za sebou dlouhou řadu jevištních postav, recitačních a koncertních vystoupení u nás i v zahraničí. Hrál v desítkách českých i zahraničních filmů a televizních inscenací. V současné době se věnuje především vlastním jevištním a koncertním projektům (Koncert k počtě sv. Mikuláše, Naše paní Božena Němcová, Zjevení sv. Jana a další).

Vladimír Roubal působil jako varhaník v katedrále sv. Bartoloměje v Plzni a v Benediktinském opatství sv. Markéty v Praze-Břevnově. Od roku 1990 je ředitelem chrámové hudby Královské kanonie premonstrátů v Praze na Strahově, kde vede pěvecký sbor a hudební život celého liturgického roku. Na českých i zahraničních pódiích vystupuje v sólových recitálech nebo spolu s dalšími předními umělci.

JAKUB JAN RYBA

(26. 10. 1765 – 8. 4. 1815)

Preludium C-dur (část) TK 488
ze sbírky *Novae et liberae cogitationes* – Nové a svobodné myšlenky, 1798

MŮJ HUDEBNÍ ŽIVOTABĚH – 1

Agnus Dei – Beránku Boží
(Česká mše vánoční, 1796, TK 377)

MŮJ HUDEBNÍ ŽIVOTABĚH – 2

Pater noster – Otče náš TK 219
sborová modlitba

MŮJ HUDEBNÍ ŽIVOTABĚH – 3

Na Čechy TK 503
sborová píseň ze sbírky *Nové české písně*, 1802
text Jana Nejedlého (1776 – 1834)

MŮJ HUDEBNÍ ŽIVOTABĚH – 4

Dei perfecta sunt opera – Díla Boží jsou dokonalá TK 162
offertorium ze II. dílu sbírky *Cursus Sacro* – Harmonicus, 1811

MŮJ HUDEBNÍ ŽIVOTABĚH – 5

Toccata C-dur TK 486
(*Novae et liberae cogitationes*)

MŮJ HUDEBNÍ ŽIVOTABĚH – 6

“S radostí, s plesáním, s veselostí, srdcem spokojeným . . .”
závěrečný sbor - Česká mše vánoční “Hej mistře...”, 1796, TK 377)

MŮJ HUDEBNÍ ŽIVOTABĚH – 7

V. Roubal
Pocta Jakubu Janovi
varhanní improvizace

Ůčinkují:

Vladimír Matějček – scénář, režie, výběr a přednes z vlastního životopisu J. J. Ryby
Vladimír Roubal – varhanní sóla a doprovod sboru
Pěvecký sbor Stebořice, Chrámový sbor Opava
sbormistr Karel Kostera

Divadlo Husa na provázku Brno

Režie a výběr textů: Jan Antonín Pitínský

Scéna: Jan Štěpánek

Kostýmy: Jana Preková

Hudební spolupráce: Petr Hromádka a Martin Dohnal

Dramaturgie: Petr Minařík

Hrají: Václav Hanzl, Slávek Bilský, Petr Jeništa,

David Steigerwald, Jan Hanák, Jan Kolařík, Jakub Šmíd,

Robert Mikluš, Jiří Vyoralék, Jiří Kniha, Jiří Jelínek,

Tomáš Sýkora, Vladimír Hauser, Vendula Kasalická

Evangelium svatého Lukáše

Hra o životě a smrti.

Nadčasová „časovaná bomba“, která se dotýká nejzákladnějších otázek lidské existence.

Spojení Evangelia svatého Lukáše, záznamu konference ve Wannsee, eseje o utrpení dánského filozofa Sorena Kierkegaarda a bonus v podobě písně z monthpythonovského Života Briana.

Inscenaci nazvanou Evangelium svatého Lukáše (Na rovinu!) připravil v brněnském divadle Husa na provázku Jan Antonín Pitínský.

Pitínského výklad směřuje k poznání, že získat víru neznamena samo o sobě dosáhnout vítězství. Pokud není víra zkoušena pochybností, zpevňuje v nezvratné přesvědčení a otevírá prostor slepé zaujatosti a fanatismu plodícímu utrpení. K vystižení dvojlomnosti lidské víry Pitínský zvolil „kominickou“ metaforu. Nesetkáváme se s Ježíšem, ale jistým kominickým mistrem Benem (Ben znamená syn, tudíž je nasnadě analogie se Synem člověka, jak bývá Ježíš v Lukášově evangeliu často nazýván), který zahynul pádem ze střechy. Zůstává po něm dvanáct učedníků, kteří přebírají jeho text - autentické citáty Lukášova evangelia. Poslání apoštolů přirovnává Pitínský ke kominickému řemeslu, mají doslova rozdávat štěsti.

Do evangelijního hemžení vpadají jako blesk z čistého nebe děsivé věty o zabití rasových míšenců. Náhle se začíná vyjevovat celý smysl kominické stylizace a prvků, které do té chvíle vzbuzovaly spíše dojem artistního ornamentu. V rychlé proměně se ocitáme v roce 1942 na konferenci ve Wannsee, z kominických žebříků jsou koleje osvětivské vlečky a z černých kominických košil uniformy nacistických pohlavářů, kteří se sešli, aby dohodli metody „konečného řešení

(Na rovinu!)

sobota 27. září v 19.00 h.
Slezské divadlo

židovské otázky“. Evangelium lásky proložil režisér „evangeliem“ rasové nenávisti. Mnohoznačná umělecká výpověď osciluje mezi nadsázkou a vážností. Mění se dějiště, časové vymezení i kontext. Jakýkoli jednoznačný klíč je zamlžován, tisícileté pravdy relativizovány. To vše ve vynikající a vskutku zneklidňující inscenaci.

Loutkové divadlo Československo

Divadlo s nelidskou tváří

sleeping Björk

sobota 27. září v 22.00 h.
Loutkové divadlo

Po půlročním turné po makedonských středních školách financovaném grantem Mezinárodní loutkoherecké federace se na naše prkna vrací bohabojná a přívětivá etnická show plná neotřelých skečů, programově vyzývavého humoru, vojenských miniatur a roztomile neohraných gest. Přijďte se přesvědčit, že půl roku dalmatského slunce

a kyselého vína nezkazilo tento legendární divadelní soubor a naopak okořenilo jeho poetiku o další peprné mizanscény.
Vycpaní cvičení bobří stále jako živi.

Marek Daniel

Štěně, nebo špenát?

Štěně z této pohádky nevypadá jako všichni ostatní psi — je celé zelené. A přesto, že umí štěkat, kousat, běhat i vrtět ocáskem, nemůže najít kamaráda. Nikdo přece nestojí o zeleného psa. Ale on pes opravdu je a nebojí se vydat do světa. Po několika setkáních s falešnými kamarády potká nakonec toho pravého. S námořníkem Pepou vypluje na moře za dobrodružstvím.

Divadlo Drak hraje svá představení pro děti z mateřských školek i pro jejich dědečky a babičky. Poslední dobou se stále oblíbenějšími stávají tzv. rodinná představení, kdy divadlo navštěvují rodiče s dětmi. Divadlo Drak zahraje ročně 200 - 300 představení a v oficiálních statistikách návštěvnosti českých divadel se pravidelně umísťuje na prvním místě.

Divadlo Drak Hradec Králové

Režie a hudba: Jiří Vyšehlid
Výprava: Marek Zákostelecký
Dramaturgie: Zora Vondráčková
Hrají: Ivana Bílková, Jan Popela, Jiří Vyšehlid

Loutkové divadlo
neděle 28. září v 10.00 h. a 16.00 h.

Červený kaktus

koncert k 25 letům skupiny
Děsně Fajn a 30 letům
opavského Klubu mladých

účinkují:

Petr Čtvrtníček
a dechová hudba Ivanka
(světová premiéra!)

Děsně Fajn
Jirí Dědeček

Experimentální Duo Krása
a Klauun Medvědy
(Marek Daniel, Štěpán Uničef
Lenka Zogatová a Jakub Žáček)
(dříve známý jako Hlaváček
Řuda z Ostravy
Little Pavel
ing. Vladimír Balcar
(přednáška Ze Lhoty
světem jdem)
Dětský smíšený
pěvecký sbor Domino

+
překvapení na závěr:
Lampionový průvod
a Indoor ohňostroji!

neděle 28. září v 19.00 h.
Slezské divadlo

Na všechno podstatné, co se týká tohoto jedinečného koncertu, jsme se zeptali Jaromíra Sedláčka ml., který patří mezi ty, kteří byli od samého počátku jak při zahájení činnosti Klubu mladých, tak při budování pevných základů skupiny Děsně Fajn.

Je pravda, že program koncertu Červený kaktus má vytvořit atmosféru ovzduší, ve které se chcete pokusit spojit nespojitelné? Není vlastně legenda Děsně Fajn pouhým mýtem? Skutečně chcete demytizovat dávné mýty a současně vytvářet nové? Je vůbec možné nahlédnout v jednom kontextu význam legendy Petra Bezruče a Petra Čtvrtníčka? Slezských písní a českých písniček skupiny Děsně Fajn? Jiřího Dědečka a Babičky Boženy Němcové? Little Pavla a sv. Václava? Klubu mladých a Klubu důchodců? A nabízí se celá řada dalších otázek. Co mají společného Ruda z Ostravy a Markýz Gero? Je význam diplomů ing. Pošvatky a ing. Balcara srovnatelný? Mohou být Duo Krása a Sestry Medvědy příbuzní a experimentovat společně s klaunem, aniž by pak musely Kylešovice vyhlásit Kateřinkám válku? Nemůže syrový vědecký spiritualismus, který bude programu dominovat, zanechat na dětech z pěveckého sboru Domino nesmazatelné stopy? Nejsou tyto naléhavé výzvy nad vaše síly? Nehrozí reálné nebezpečí, že návštěvníci koncertu vaši ambici historické reflexe vůbec nepochopí a budou se prostě jen dobře bavit? A pokud se budou bavit, nebudete z toho smutní? Cožpak nebylo právě to, že se lidé na programech Děsně Fajn a Klubu mladých dobře bavili, příčinou toho, že jiní z toho byli smutní? A konečně. Je rozumné dělat na závěr ohňostroje? Je požár opravdu tím nejlepším způsobem, jak se vyrovnat věhlasu Národního divadla v Praze? Nemyslíte, že by bylo dobré všechno ještě jednou zvážít?

Jaromír Sedláček ml.:
Ano, bylo.

Ptal se Jan Horák

Opava, 29. 2. 2005 - Neokázalým pietním aktem na místě, kde již druhou desítku let v pokoji odpočívá poslední dobrý nápad, si členové skupiny Děsně Fajn Revival připomněli šťastné období tvůrčí potence skupiny Děsně Fajn.

Annie Leibovitz: Život objektivem

Režie a scénář:
Barbara Leibovitz
Kamera:
Eddie Marritz,
Jamie Hellman,
Barbara Leibovitz
Střih:
Kristen Huntley,
Jed Parker
Hudba:
Gaili Schoen

Autorský dokument Annie Leibovitz: Život objektivem je součástí oceňovaného cyklu American Masters, který v průběhu svého čtyřicetiletého trvání získal tři ceny Emmy.

Fascinující dokumentární portrét zachycuje osobnost legendární americké fotografky Annie Leibovitz, která proslavila skupinu Rolling Stones a pracovala pro časopisy Vanity Fair či Vogue. Fotografovala Micka Jaggera, Hillary Clinton, Patti Smith, Demi Moore, Keitha Richardse či Arnolda Schwarzeneggera. Se svým fotoaparátem však také neohroženě dokumentovala válečnou apokalypsu v Sarajevu a ve Rwandě.

V uplynulých třiceti letech se podílela na formování podoby současného světa a dnes je stejně slavná jako celebrity, s nimiž pracovala.

Režisérka Barbara Leibovitz zachycuje svou starší sestru jako osobnost, která si dokázala ochránit své soukromí a udržet integritu i v dramatických, nátlakových situacích.

V práci, na idylické rodinné farmě i nad poslední knihou svých fotografií – všude tam je Annie Leibovitz ženou, která nikdy neztratila tvář.

pondělí 29. září v 17.00 h.

Refektář DU

Slavnostní předání Ceny Petra Bezruče

Iva Mrázková

Malířka a sochařka Iva Mrázková žije již dvacet let v Lucembursku. Její umělecký záběr je poměrně široký: malba, kresba, grafika, ruční tkaniny, monumentální sochy. Mimo to vede umělecké kurzy – vyučuje malbu a kresbu děti i dospělé. Její práce najdete například v Muzeu moderního umění v Monaku, v královské knihovně v Bruselu, v lucemburském Muzeu národní historie, ale i v mnoha velvyslanectvích, ve velkých bankovních domech či ve velkých firmách. Má za sebou desítky samostatných i kolektivních výstav (Paříž, Praha, Berlín, Katovice, Štrasburk, Nové Mexico atd.). Obrovský ohlas a společenské uznání si získalo její dílo – replika slavnostního sálu zámku Pierra Ernesta de Mansfelda, jednoho z významných evropských šlechticů, které zhlédl i španělský královský pár a lucemburský velkovévodský pár. V posledních letech získala Iva Mrázková za svou výtvarnou tvorbu také významná ocenění, např. Cenu Franze Kafky (2005) nebo Cenu Evropské unie umění (2004). Jako jeden z mála profesionálních umělců v Lucembursku zabývajících se také figurativní malbou byla poctěna nabídkou ilustrování portrétů pro knihu o slavných lucemburských ženách. Kniha vyšla na konci minulého roku a je jednou z nejlépe prodávaných knih lucemburského autora v zemi. Díky zájmu o tento knižní projekt spolu s autorkou Katjou Rausch koncem června tohoto roku prezentovala knihu včetně originálních ilustrací v New Yorku.

Spolu se svým manželem Michalem Wíttmannem, který vykonává čestnou funkci honorárního konzula v Lucembursku, se Iva Mrázková podílí na organizaci kulturních akcí mezi Českou republikou a Lucemburskem.

pondělí 29. září v 19.30 h.
Kostel sv. Václava

Antonín Dvořák – Svatební košile

- kantáta pro sóla, sbor a orchestr na text balady Karla Jaromíra Erbena

Účinkují:
Katarína Vovková – soprán (dívka)
Alexandr Vovk – tenor (mládenec)
Martin Gurbal' – bas (vypravěč)
Pěvecký sbor Křížkovský (sbormistr Karel Holeš)
Pěvecký sbor Ondráš – Nový Jičín
(sbormistr Karel Monsport)
Symfonický orchestr Sdružení hudebníků Příbor
Dirigent: Zdeněk Pukovec

Dvořákova kantáta Svatební košile patří k milníkům vývoje novodobé české hudební tvorby. Profesionalizace a expanze koncertního dění 90. let 19. století vyvídla české skladatele k tvorbě rozsáhlých vokálně orchestrálních děl. Na počátku tohoto vývoje stojí oratorní a kantátová tvorba Antonína Dvořáka.

Jeho kantáta Stabat Mater dosáhla po pražské premiéře v roce 1880 pronikavého úspěchu i v zahraničí a londýnský triumf se stal počátkem Dvořákových dlouhodobých kontaktů s anglickým hudebním životem. Podnikl mnoho uměleckých cest do Anglie a přijal zde několik tvůrčích objednávek. První z nich požadovala připravit vokálně-symfonické dílo. Po jistém váhání Dvořák zvolil poněkud netradiční námět: žádná univerzální skladba duchovního charakteru, nýbrž balada Svatební košile Karla Jaromíra Erbena.

Dvořák chtěl zdůraznit, že je českým skladatelem spjatým s tradicemi lidové slovesnosti, z níž čerpal české národní obrození. Nevědní děj s mnoha vyostřenými situacemi a zvraty nabídl mnohotvárné možnosti kontrastního hudebního vyjádření a vykreslení charakterů jednajících postav. Dvořák toho využil s nevyčerpatelnou fantazií. Neusiloval přitom zjevně o vypjaté dramatické ztvárnění děsivého nočního útěku k záhubě, nechtěl napsat „jen“ hudební horor se šťastným koncem.

Premiéra Dvořákovy kantáty se konala 28. března 1885 v Plzni. Po provedeních v Olomouci a Praze zazněla téhož roku na festivalu v Birminghamu s bouřlivým úspěchem, který jí otevřel cestu do celého světa.

Pěvecký sbor Křížkovský patří k nejstarším v České republice, v roce 2007 oslavil 120. výročí vzniku. Pod vedením sbormistra Karla Holeše má sbor na repertoáru skladby všech stylových období a mnoha žánrů. K interpretovaným skladatelům patří Antonín Dvořák, Leoš Janáček, Petr Eben, Antonín Tučapský či Bohuslav Martinů. Sbor získal řadu ocenění na soutěžích a festivalech, účinkoval na mnoha místech v České republice i v zahraničí, spolupracoval s významnými operními sólisty.

Pěvecký sbor Ondráš tvoří více než šedesát zpěváků z Nového Jičína a širokého okolí. Přestože se věnují rozličným profesím, spojuje je záliba ve zpěvu a ochota věnovat amatérské hudební činnosti část svého volného času. V rozsáhlém repertoáru najdeme skladby téměř všech žánrů od polyfonie, klasiky, lidové písně až po populární hudbu.

Symfonický orchestr Sdružení hudebníků Příbor tvoří profesionální umělci, mj. členové Janáčkovy filharmonie Ostrava či učitelé ZUŠ. Hráči se věnují symfonickému orchestru v rámci svých dobrovolných aktivit a svého volného času. Absolvovali mnoho úspěšných koncertů, nastudovali např. slavné Dvořákovy oratorium Stabat Mater.

úterý 30. září v 18.00 h.
Kostel sv. Václava

OPAVA - NEVIDITELNÉ MĚSTO

(tajná znamení, vzkazy, poselství a místa nikoho)

- vizuální antropologie města
- výstava výtvarných prací a fotografické slide show česko-polsko-slovenského projektu

„Moderní městské prostředí se vyznačuje často chudobou podnětů. Nabízí velmi málo překvapení a nečekaných objevů, jaké proměňují vnímání starých měst ve fascinující zážitek. Osobní identita člověka předpokládá identitu místa. Patřit k nějakému místu znamená nalézt existenciální oporu v konkrétním každodenním smyslu. A teprve básnický způsob života naplňuje existenci člověka smyslem a smysl, význam je základní lidskou potřebou.“

Christian Norberg-Schulz

Jsem přesvědčen, že každý občan, avšak také návštěvník-cizinec obdivuje Opavu, město s lidským rozměrem, v jeho jedinečné, ale zároveň jednostranné reprezentativní podobě (hláška, divadlo, kostely, náměstí, parky, muzeum atd.). Ale je to všechno? Nevlastní Opava alternativní, stejně úžasné místa, která však zůstávají našemu okoralému vnímání skryta?

Již surrealisté realizovali ve 20. letech objevné výpravy do městských částí, které se vymykají ověřeným mentálním mapám a stereotypním trasám procházek. V rámci tohoto projektu jsme se pokusili navázat na nádherný rituál bezcílných voyerských procházek centrem města i na jeho periferiích, na toulání se ulicemi, zkratkami, dvorky, opuštěnými místy, skrytými zátišími, na bloumání po místech, kterými jsme ještě nikdy nešli a která jsme neměli možnost objevit

zjištěným viděním. Všechny vizuální vjemy a prožitky jsme zapisovali fotoaparát bez nároku na estetickou kvalitu fotografií.

Smysl fotografování spočíval především v autokomunikaci s prostorem a v komunikaci s ostatními účastníky prostřednictvím vizuálních textů. Výsledky této zvláštní dokumentace města budou prezentovány v podobě slide show nejen jako překvapivá informace o skrytých podobách města, ale zároveň jako inspirace k následování.

Cílem projektu bylo objevit Opavu v nových dimenzích, a proto bychom mohli hovořit o Opavě neviditelné. Opavě tajemné. Takto interpretovaná vizuální antropologie města je výsledkem projevu jedince, ale také subkulturálních a kontrakulturních aktivit (grafitti, nástřiky, street art, vrypy, vzkazy, tagy, samolepky atd.) v průběhu času. A protože čas stále zrychluje, výtvarně sdělení nemají dlouhého trvání. Jejich dokumentace je zároveň příležitostí podat dalším generacím obrazovou zprávu o Opavě.

V roce 2006 napsal Petr Bakalář ojedinělou práci s názvem „Psychologický průvodce Prahou“, jejímž cílem bylo popsat sporadicky reflektované stránky hlavního města. Nezvykle zvolená témata pro vzrušující průzkum mají názvy „Pražské sady a parky“, „Veřejné záchody“, „Cestování“, „Rychlost a pomalost ve městě“, „Psychologie hospod“, „Praha erotická“, „Psychoanalýza Prahy“ atd. Domnívám se, že také to je nový podnět k vydávání alternativních průvodců měst.

Druhá část projektu se uskutečnila ve spolupráci se ZUŠ – výtvarným oborem, kdy jsme se rozhodli sejmut posmrtnou masku asfaltových chodníků, do kterých rydlo času a přírody zaneslo svá poselství. I tato akce vychází z happeningových projevů moderního výtvarného umění, které vybízí nacházet umění v zárodečném a surovém stavu všude kolem nás.

Úterý 20. září 2008

V 18 hodin vernisáž výstavy „Otisky a poselství města“
– žáci ZUŠ pod vedením Zdeňky Pavlíčkové v kostele sv. Václava
v 18.15 – 20.00 hodin – koncert dolnobenešovského Bigbandu
Od 20.00 hodin přednáška a slide show „Opava – neviditelné město“ – Moravská kaple DU

ST	3.9.	20.30	Divadlo: Občerstvení - Refrigerium – Divadlo jako OČIŠTEC UDÁLOSTÍ mezi NEBEM – Peklem a Zemí (Bílé divadlo Ostrava)	Kostel sv. Václava
ČT	4.9.	17.00	Výstavy: Opava očima studentů Institutu tvůrčí fotografie a Robert Jančovič (Slovensko) – Příběh světa (grafika)	Dům umění
NE	7.9.	10.00 16.00	Divadlo: O zazděné slečně (OPAL)	Loutkové divadlo
		19.00	Divadlo: Jak se vám líbí – William Shakespeare (první premiéra nové sezóny Slezského divadla a předání ceny Opavská Thálie)	Slezské divadlo
PO	8.9.	17.00	Slavnostní fanfáry - zahájení doprovodných akcí na Dolním náměstí	Věž Hláška
		18.00	Filmy s tematikou Tibetu: Velký den zničení démona a V kruhu znovuzrození (režie Viliam Poltikovič) – projekce a beseda s režisérem Viliamem Poltikovičem	Refektář Domu umění v Opavě
ÚT	9.9.	16.30	Výstava: Olga Ivanovna Bělskaja (Bělorusko) – Ochránce času (kombinované techniky)	Knihkupectví LIBREX
		17.00	Výstava: Sergej Hrapov (Ukrajina) – Místo pod sluncem (grafika)	Památník Petra Bezruče
		20.00	Hudebně-taneční vystoupení: Střepy života (koncert ženské vokální skupiny Yellow Sisters a taneční inspirace)	Loutkové divadlo
ST	10.9.	18.00 21.00	Divadlo: Oidipus (komplexně) - HoME – experimentální činohra	Kostel sv. Václava

ČT	11.9.	10.00	Divadlo: Oidipus (komplexně) - HoME – experimentální činohra /pro školy/	Kostel sv. Václava
		18.00	Filmy s tematikou Indie: Poutníkem v Indii a Kapka z poháru nesmrtelnosti (režie Viliam Poltikovič)	Refektář DU
PÁ	12.9.	18.00	Literární večer celostátní soutěže prózy autorů do 35 let Hlavnice A. C. Nora	Památník Petra Bezruče
		19.00	Alt rock VI. – přehlídka rockových kapel a křest nového CD, jako host vystoupí kapela Čankišou	Lidový dům
SO	13.9.		Dny evropského dědictví 2008 – Památky v krajině a krajina jako památka	vybrané objekty
		14.00	Vyhlášení výsledků celostátní soutěže prózy autorů do 35 let Hlavnice A. C. Nora	Kulturní dům Hlavnice
NE	14.9.	10.00 16.00	Divadlo: Tři zlaté vlasy děda Vševeda (Divadelní společnost Kejklíř Praha)	Loutkové divadlo
		17.00	Koncert: Moja Lužica – národopisný soubor Lužica (Německo) a opavské cimbálové muziky	Kostel sv. Václava
PO	15.9.	15.00	Vzpomínkový akt u hrobu Petra Bezruče – promluví básník David Bátor, vystoupí Chlapecký pěvecký sbor Štěbořice (sbormistr Karel Kostera)	Městský hřbitov
		17.00	Znepokojivé mýty o práci a volném čase (přednáška a filmová projekce Jiřího Siostrzonka)	Refektář DU
		19.00	Divadlo: Evžen Oněgin – Alexandr Sergejevič Puškin (Divadlo Petra Bezruče Ostrava)	Slezské divadlo

ÚT	16.9.	17.00	Výstava: Egypt – výstava dětských prací ZUŠ Krnov	ZUŠ Solná
		17.30	Výstava: Oživlé legendy (ZUŠ Opava, Solná)	Kostel sv. Václava
ST	17.9.	16.30	Výstava: 21. srpen 1968 v Opavě (fotografie a dokumenty)	Městský dům kultury Petra Bezruče
		17.00	Výstava: Sławomir Chrystow (Polsko) – Slezské pověsti (grafika)	Minoritský klášter – gotická síň
		20.00	Divadlo: Tibet – tajemství červené krabičky (Buchty a loutky)	Loutkové divadlo
ČT	18.9.	10.00	Divadlo: Artuš neboli Artuš (Buchty a loutky) - pro školy	Loutkové divadlo
		17.30	Mýty o králi Artušovi a rytířích kulatého stolu aneb hledání Svatého grálu ve filmu (kinoлекторát)	Refektář Domu umění v Opavě
		20.00	Divadlo: Artuš neboli Artuš (Buchty a loutky)	Loutkové divadlo
PÁ	19.9.	18.00	Literárně-hudební večer mladých hudebníků a básníků - studentský magazín Postřeh	Minoritský klášter
		20.00	Koncert českých rockových legend: Vladimír Mišík a ETC a Radim Hladík a Blue Effect	Lidový dům
SO	20.9.	20.00	Píšu epitaf na teplou dlaň - literární večer nakladatelství PERPLEX a křest básnické sbírky Ivana Tázlara	Café Evžen
NE	21.9.	10.00	Divadlo: Pohádková písťalka aneb Kutuluľü z Beskyd dolů	Loutkové divadlo
		16.00	(Divadlo Radost Brno)	
		18.00	Vivat Carolus Quartus – Pocta Karlu IV. (Alfréd Strejček a Štěpán Rak)	Minoritský klášter

PO	22.9.	17.00	Film: Markéta Lazarová (Československo, 1967, režie František Vlácil)	Refektář Domu umění v Opavě
		20.00	Kde žije nevyzpíváná krása – kompozice pro cimbál a lidský hlas na texty Petra Bezruče (Alfréd Strejček a Jan Rokyta)	Městský dům kultury Petra Bezruče
ÚT	23.9.	18.00	Koncert učitelů a žáků Základní umělecké školy Václava Kálíka na téma Mýty a legendy	Městský dům kultury Petra Bezruče
		20.00	Vokály koncem léta aneb marný návrat Nezapomněnky (legendy a mýty současnosti v tvorbě dědiců Bezručových) - literární večer moravskoslezských spisovatelů	Památník Petra Bezruče
ST	24.9.	19.00	Koncert: Hudba a legendy, legendární hudba - Janáčkova filharmonie Ostrava, dirigent Petr Chromčák (program: Ludwig van Beethoven, Ferenc Liszt, Richard Wagner, Bedřich Smetana, Claude Debussy)	Slezské divadlo
ČT	25.9.	17.00	Medea, Antigona, Elektra, Ifigenie... aneb Antika ve filmu	Refektář Domu umění
		20.00	Divadlo: Antigona (Náměstí Osloboditelů č.p. 14)	Kostel sv. Václava
PÁ	26.9.	17.00	Výstavy: Nechte se unést na křídlech bájných tvorů a Mýty a legendy	Atrium Domu umění a kostel sv. Václava
		19.00	Zpěv srdce – slavnostní koncert z díla Jakuba Jana Ryby k 90. výročí republiky (Vladimír Matějček – přednes, Vladimír Roubal – varhany, Pěvecký sbor Stěbořice, Chrámový sbor Opava, sbormistr Karel Kosterka)	Městský dům kultury Petra Bezruče

SO	27.9.	19.00	Divadlo: Evangelium svatého Lukáše (Na rovinu!) — Divadlo Husa na provázku Brno	Slezské divadlo
		22.00	Divadlo: Loutkové divadlo Československo - Divadlo s nelidskou tváří	Loutkové divadlo
NE	28.9. 28.9.	10.00 16.00	Divadlo: Štěně, nebo špenát? (Divadlo Drak Hradec Králové)	Loutkové divadlo
		19.00	Červený kaktus — koncert k 25 letům skupiny Děsně Fajn a 30 letům opavského Klubu mladých (Petr Čtvrtníček a dechová hudba Ivanka, Jiří Dědeček, Experimentální Duo Krása, Sestry Medvědy, Dětský pěvecký sbor Domino,...)	Slezské divadlo
PO	29.9.	17.00	Film: Annie Leibovitz: Život objektivem (USA, 2006, režie Barbara Leibovitz)	Refektář Domu umění v Opavě
		19.30	Předání Ceny Petra Bezruče výtvarnici Ivě Mrázkové; Antonín Dvořák — Svatební košile (kantáta pro sóla, sbor a orchestr) — Katarína Vovková, Alexandr Vovk, Martin Gurbaľ, Pěvecký sbor Křížkovský (sbormistr Karel Holeš), Pěvecký sbor Ondráš (sbormistr Karel MonSPORT), symfonický orchestr Sdružení hudebníků Příbor (dirigent Zdeněk Pukovec)	Kostel sv. Václava
ÚT	30.9.	18.00	Výstava: Opava — neviditelné město (tajná znamení, vzkazy, poselství a místa nikoho) - vizuální antropologie města - výstava výtvarných prací a fotografické slide show česko-polsko-slovenského projektu	Kostel sv. Václava

Doprovodné akce festivalu na Dolním náměstí vždy od 17.00 hodin:

8.9. DSS Štěk Opava — pohádka Otesánek, Big Band — koncert

9.9. Bluegrass Comeback a Karavana — koncert

10.9. Opal — pohádka Bezhlavý rytíř, Naboo Band — koncert

11.9. Dechový orchestr ZUŠ Opava a mažoretky AMA.

12.9. 16.00 — 21.00 h., 13.9. 9.00 — 12.00 h. Mezinárodní folklorní festival Chodníčky k domovu

Přípravný výbor festivalu Bezručova Opava:

Mgr. Zuzana Bornová, Mgr. Petr Hanousek, Alena Chudárková, MVDr. Martin Klimeš, Ing. Vlastimil Kočvara, Karel Kostera, Ing. Jiří Pecháček, PhDr. Vladimír Pfeffer, Jaroslava Poláková, Mgr. Petr Rotrekl, Ivana Sýkorová, Vlastimil Šemora, Ing. Daniela Nováková, Mgr. Irena Šindlerová

Pořádá: statutární město Opava

ve spolupráci se Slezskou univerzitou, Slezským zemským divadlem, Slezským zemským muzeem, Domem umění, Střediskem volného času, agenturou A. Production Martina Žižlavského, Sdružením Hlavnice A. C. Nora, občanským sdružením Bludný kámen, Opavským filmovým klubem, Základní uměleckou školou - výtvarný obor, knihovnou Petra Bezruče, Základní uměleckou školou V. Kálíka, Opavskou kulturní organizací (OKO), Dušanem Urbaníkem a dalšími.

Programový tisk 51. Bezručovy Opavy vydalo statutární město Opava

Dramaturgie festivalu: Mgr. Petr Rotrekl

Texty v programovém bulletinu vybrala, sestavila a sepsala Nad'a Satková a napsali autoři jednotlivých textů.

Redakce: Mgr. Petr Rotrekl

Grafická úprava: Martin Feikus

Tisk: RETIS

Informace o festivalu:

tel: 553 756 306, mobil: 604 229 363, internet: www.opava-city.cz/bezrucovaopava

e-mail: petr.rotrekl@opava-city.cz

Předprodej vstupenek – Sluna Opava: 553 712 319

Partner festivalu:

Festival 51. Bezručova Opava je spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje

Mediační partneři festivalu:

Region

